

2016-02-10

Fråga-svar

Ukraina. Fängelseförhållanden

Fråga

Fängelseförhållanden i Ukraina. Det gäller ett asylärende där mobilisering åberopas.

Svar

Svaret innefattar information om fängelseförhållanden i de regeringskontrollerade delarna av Ukraina.

Lagstiftning och ansvarig myndighet

Ukrainska fängelser administreras av [State Penitentiary Service of Ukraine](#) (SPS), som hör till Justitieministeriet.

Ukrainas strafflagstiftning finns, tillsammans med annan lagstiftning, tillgänglig [här](#). Ukraina avskaffade dödstraffet år 2000 (Hands Off Cain, odaterad; BBC, 2000).

Förhållandena i landets fängelser regleras i "Internal Regulations of Penal Institutions" och trädde i kraft genom Order No. 275 av State Department of Ukraine on Penal Issues den 25 december 2003 (British Embassy Ukraine, 2015-06-01, s. 7).

Antal fängelser och intagna

Uppgifter om hur många anstalter som finns i landet varierar mellan 148 och 177 stycken i olika källor (US DOS, 2015-06-25, s. 6; International Centre for Prison Studies, odaterad; Ukrainian Helsinki Human Rights Union, 2015a). Uppgifterna kring antalet intagna i Ukraina varierar också, mellan ca 70,000 och 90,000, något som kan bero på om intagna på anstalter i de icke regeringskontrollerade områdena i Donetsk och Luhansk samt

Krim räknas in (US DOS, 2015-06-25, s. 6; ICPS, odaterad; Donetsk Memorial, odaterad). Klart är att antalet sjunkit kraftigt de senaste åren – år 2011 var antalet intagna 154,000, och år 2000 var siffran 218,000 (ICPS, odaterad).

Nedgången kan delvis förklaras med en ny straffprocesslag som infördes år 2012 och som minskade möjligheten till långvarig häktning, vilket lett till en 57 % minskning av intagna på häkten. Andra åtgärder, såsom avkriminalisering av vissa brott och mildare straff för mindre allvarliga brott har bidragit till att minska antalet intagna på landets fängelser (CPT, 2014-05-29, s. 46).

Korruption

Enligt Transparency Internationals korruptionsmätningar så är graden av korruption fortfarande hög i Ukraina, då landet rankas på plats 130 av 167 granskade länder (Transparency International, 2016). När en delegation från European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) inspekterade fängelser i Kharkivregionen framkom bland annat klagomål från de intagna att korruption och ekonomiskt utnyttjande var vanligt (CPT, 2015-04-29, s. 4-5, 19). Enligt US DOS årsrapport för 2014 förekommer det att familjer kan få betala mutor för att besöka den intagne, vilket står i strid med landets lagstiftning (US DOS, 2015-06-25, s. 6-7).

Militärfängelser

I ett e-postmeddelande till brittiska Home Office från Foreign and Commonwealth Office meddelas att i det fall en person döms för undvikande av militärtjänstgöring under artikel 336 i brottsbalken så får denne avtjäna sitt straff i ett vanligt fängelse, eftersom Ukraina inte har militärfängelser. Vissa civila fängelser har särskilda avdelningar för militärer som begått allvarligare brott, men disciplinära brott hanteras vanligtvis inom militären. (Storbritannien. Home Office, 2016-01-01, s. 18).

För mer information om straffsats och implementering av straff för mobiliseringsvägrare, se Lifos rapport [Temarapport: Ukraina. Militärtjänstgöring, mobilisering och desertering.](#)

Kvinnor och barn

Enligt US Department of States (US DOS) årsrapport för 2014 var ca 4,960 kvinnor och ca 496 minderåriga intagna. Vanligtvis hålls de i separata anstalter men rapporten konstaterar att det i vissa häkten förekommit att minderåriga och vuxna delat utrymme (US DOS, 2015-06-25, s. 6). Enligt uppgifter från ukrainska regeringen är antalet fängslade kvinnor närmare 7,000. Med hänvisning till parlamentets kommissionär för mänskliga rättigheter konstaterar rapporten att vissa anstalter för kvinnor har

undermålig standard och att flertalet skulle behöva renoveras för att vara lämpliga att använda. I rapporten noteras också att badrummen på anstalterna har försummats och att tillgången till sjukvård på anstalterna inte uppnår satt medicinsk standard (Government of Ukraine, 2015-08-26, s. 21).

Sjukvård

I en informationsrapport riktad till brittiska medborgare fängslade i Ukraina skriver den brittiska ambassaden i Kiev att ukrainsk lag inte garanterar intagna tillgång till sjukvård, men att de ska tillfrågas vid ankomst om de har hälsoproblem. Det görs även en hälsokontroll på de intagna innan ankomst och resultatet skrivs in i en personlig hälsobok. Det finns sjukvårdavdelningar på fängelser, men all sjukvård som inte kan hanteras i fängelset ges i Hälsoministeriets inrättningar. Eventuella kirurgiska ingrepp utförs på reguljära sjukhus (British Embassy Ukraine, 2015-06-01, s. 8).

Europarådets kommitté för förhindrande av tortyr, European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT), besökte 2013 ett antal anstalter och betecknade efteråt fängelsesjukvården som problematisk, med lite personal, brist på resurser och brist på specialistvård. Enligt representanter från Justitieministeriet har vården blivit bättre på senare år, på grund av det sjunkande antalet intagna (CPT, 2014-05-29, s. 67).

Även brittiska Foreign and Commonwealth Office, citerade av Home Office, anger att sjukvården har förbättrats något under de senaste åren (Storbritannien. Home Office, 2016-01-01, s. 18).

Norska Landinfo hänvisar i en rapport till en artikel publicerad i Kyiv Post, där det framgår att tillgången till sjukvård är särskilt dålig i häkten, eftersom det för de intagna krävs ett domstolsbeslut för att få tillgång till vård utanför häktet (Landinfo, 2015-03-12, s. 4-5).

I US DOS årsrapport står att brist på adekvat sjukvård är ett problem i ukrainska fängelser, och att häkten och arrester ofta saknar sjukavdelningar (US DOS, 2015-06-25, s. 5-6).

Ukrainian Helsinki Human Rights Union påpekar att eftersom sjukvårdspersonal är underställda anstaltens chef, kan inte deras oberoende säkras vilket gör det mindre troligt att missförhållanden, dålig hygien och tortyr rapporteras. Samtal fortgår för att rätta till detta även om en omorganisation inte genomdrivits ännu. Organisationen kritiserar också den nya proceduren för sjukvård i anstalter, som antogs den 15 juni 2014 genom ett lagtillägg. En kritik är att den lista på sjukdomar som ger en intagen rätt till förkortat straff i princip bara omfattar dödliga sjukdomar i ett sent sjukdomsskede (Ukrainian Helsinki Human Rights Union, 2015b, s. 24-26).

Enligt en rapport från 2013 av Läkare utan gränser (Medecins Sans Frontieres, MSF) är tuberkulos tio gånger vanligare i fängelser än i samhället i stort. Donetskregionen har, på grund av det höga antalet sprutnarkomaner, varit extra drabbad av både tuberkulos och hiv (MSF, 2013-03-05). MSF drev ett fängelseprojekt för TBC-medicinering mellan 2011 och oktober 2015, då de stoppades av de styrande i den självutnämnda Donetsk People's Republic (MSF, 2015-11-13).

United Nations Committee against Torture (CAT) uttrycker i en rapport djup oro över sjukvårdssituationen i fängelser, och nämner särskilt den höga andelen intagna som dött av tuberkulos. Utöver detta är kommittén bekymrad över dödstalen bland intagna som lider av smittsamma sjukdomar, framförallt hiv/aids, något som härleds till trångboddhet, dålig sjukvård, bristfällig kontroll från sjukvårdspersonal och bristfällig tillgång till specialistsjukvård (CAT, 2014, s. 9).

Enligt Donetsk Memorial var det totala antalet intagna med tuberkulos 2210 personer den första januari 2016, en smärre ökning sedan året innan. Antalet hivsmittade var 4145, en marginell ökning från året innan. Enligt Donetsk Memorial var det totala antalet intagna vid den tidpunkten 69,997 personer (Donetsk Memorial, odaterad).

Vid CPT:s besök 2013 konstaterades att vård gavs till tuberkulospatienter vid alla besökta anstalter och att intagna med hiv även de fick vård. HivV-patienter bodde dock inte separat från andra intagna. För behandling av hepatit fanns inget nationellt program för vare sig upptäckt eller behandling (CPT, 2014-05-29, s. 78).

Enligt den brittiska ambassaden i Kiev tillhandahåller fängelserna sociala och psykologiska stödtjänster för att hjälpa intagna anpassa sig till livet i fängelset och, senare, även till att integreras i samhället (British Embassy Ukraine, 2015-06-01, s. 7). Vid CPT:s besök på ett antal häkten 2013 visade sig tillgången till psykolog eller psykiatriker många gånger vara bristfällig. I de besökta fängelserna var psykologernas insatser fokuserade på utvärdering snarare än vård (CPT, 2014-05-29, s. 79).

Fängelseförhållanden

Lokaler

Brittiska ambassaden uppger att levnadsstandarden i fängelserna beror på vad den intagne dömts för, då det finns olika nivåer av säkerhet och standard i olika anstalter. De flesta häkten är gamla och har inte adekvata sanitära faciliteter, ventilation eller rastgårdar. De vanligaste klagomålen kring levnadsförhållandena är brist på ljus, dålig ventilation, tillgång till dusch och brist på adekvat mat. Trångboddhet rapporteras vara vanligt (British Embassy Ukraine, 2015-06-01, s. 7).

Även US DOS rapporterar att fängelserna inte uppnår internationell standard och att detta i vissa fall kan medföra ett hot mot fångarnas hälsa. Situationen i häkten och arrester anses som svårare än i låg- och medelsäkerhetsanstalter. Dålig hygien, våld och brist på adekvat ljus, mat och sjukvård uppges vara återkommande problem (US DOS, 2015-06-25, s. 5-6).

Ukrainas Ombudsman meddelade Open Dialog Foundation, en polsk MR-organisation, att efter inspektioner av häkten och fängelser så upptäcktes flera systematiska brister, som näringsfattig kost, bristfällig access till säkert dricksvatten och brist på försvarsutrymme för personliga tillhörigheter (Open Dialog Foundation, 2015-05-15).

Enligt representanter för inrikesministeriet följde 66 % av de 1,187 arrestanstalterna CPT:s rekommendationer. Samma sak gällde isoleringsceller, där förbättringar gjorts men många fortfarande saknade exempelvis naturligt ljus, frisk luft och tillräcklig yta. Situationen i de av CPT inspekterade arrestlokalerna hade förbättrats sedan tidigare besök och CPT ansåg efter besöket 2013 att flera av de inspekterade anstalterna höll acceptabel standard (CPT, 2014-05-29, s. 42-44).

UN Committee against Torture (CAT) har vid flera tillfällen påtalat att de är särskilt bekymrade över förhållandena i landets arrester. Bristerna inkluderar enligt CAT trångboddhet som ökar våld mellan intagna. CAT anser också att infrastrukturen och den materiella situationen i fängelser inte uppfyller internationell standard. Kommittén anser också att dödstalen är oroväckande höga, inklusive dödsfall i häkten och självmord (CAT, 2014, s. 8). Enligt Open Dialog Foundation dog 792 personer i ukrainska fängelser under 2014 (Open Dialog Foundation, 2015-05-15). Den siffran bekräftas av Donetsk Memorial som också anger att 510 personer dog i ukrainska fängelser under 2015, inklusive 103 personer i häkten/arrester (Donetsk Memorial, odaterad).

I de av CPT besökta häkten (i Kiev, Dnipropetrovsk, Odessa och Simferopol) hade trångboddheten minskat jämfört med tidigare besök men CPT konstaterar att även om de oftast följer den nationella lagstiftningen på 2.5 kvadratmeter per intagen är det dock fortfarande mindre än CPT:s riktlinjer på 4 kvadratmeter. På vissa avdelningar rådde fortfarande trångboddhet även efter ukrainsk standard (CPT, 2014-05-29, s. 46-47). Även MR-organisationer har noterat att ukrainsk lagstiftad standard, när det kommer till bland annat storlek på celler och tillgång till dagsljus, understiger internationell standard (Ukrainian Helsinki Human Rights Union, 2015b, s. 16).

Generellt om organisationen på ukrainska fängelser skriver Ukrainian Helsinki Human Rights Union i en rapport att det på anstalter med större grupper av intagna som bor tillsammans i barracker, utses ordningsmän bland fångarna. Det är ett förfarande som kritiserats även av CPT, då det

tenderar att leda till våld och maktmissbruk. Boendeformerna kan variera mellan större barracker för 60-100 intagna eller mindre för 8 till 30 personer. Det bidrar bland annat till att tuberkulos och andra sjukdomar sprids lättare och att våld mellan intagna förekommer (Ukrainian Helsinki Human Rights Union, 2015b, s. 14-16).

Livstidsdömda

CPT besökte i september 2014 en anstalt i Kharkivområdet, Koloni Nr. 100, där de bland annat undersökte levnadsvillkoren för livstidsdömda. De noterade särskilt att dessa fångar spenderade upp till 23 timmar om dygnet i sina celler, inte hade kontakt med andra livstidsdömda fångar utanför sina celler, belades systematiskt med handfängsel all tid utanför cellerna och bevakades dygnet runt med kameraövervakning (CPT, 2015-04-29, s. 5). Liknande villkor rådde vid ett besök i Dnipropetrovsk år 2013 (CPT, 2014-05-29, s. 65). Fångar vars brott anses särskilt allvarligt eller vars uppförande på anstalten varit oacceptabelt kan även de spendera 23 timmar per dygn i sina celler (British Embassy Ukraine, 2015-06-01, s. 7; CPT, 2014-05-29, s. 83).

En lagförändring 2013 gör det möjligt för livstidsdömda att efter att de avtjänat 20 år av sitt straff flytta till vanliga boenden i högsäkerhetsanstalter och där vistas bland vanliga fångar (Interfax-Ukraine, 2013-09-05; CPT, 2014-05-29, s. 66).

Sysselsättning

Intagna har möjlighet att arbeta (Ukrainian Helsinki Human Rights Union, 2015a). Arbetet är betalt och sker under åtta timmar per dag med en lunchpaus. Det finns även möjlighet att utbilda sig. Lönen sätts in på ett fängelsekonto, där även vänner och familj kan sätta in pengar. Pengarna går dock bara att spendera i fängelseaffären, som innehåller enklare varor (British Embassy Ukraine, 2015-06-01, s. 7-8).

Övergrepp

När CPT:s delegation besökte Ukraina 2013 konstaterades det att övergrepp på personer i polisarrest varit ett pågående problem under de femton år CPT inspekterat ukrainska anstalter. Kommittén noterade en förbättring efter att den nya straffprocesslagen infördes 2012, men fastslår att det fortfarande förekommer att arresterade hotas och misshandlas. Misshandeln ska enligt uppgift framförallt förekomma i samband med gripande eller vid utomrättsliga förhör enskilda platser, som tjänsterum eller isolerade platser utomhus, i syfte att exempelvis tvinga fram erkännanden eller mer bevisning. I vissa fall kan misshandeln likställas med tortyr. Delegationen bedömer informationen som tillförlitlig samtidigt som de bedömer att risken för att utsättas för våld är mindre idag, men att personer som inte samarbetar eller är villiga att betala mutor är mer utsatta. Det är också mer förekommande i de yttre regionerna (CPT besökte arrester i Kiev, Dnipropetrovsk, Odessa, Vinnytsia och på Krim) än i huvudstaden (CPT, 2014-05-29, s. 19-21).

När CPT inspekterat ett urval häkten bedömdes behandlingen av de intagna från personalen som god i vissa häkten medan information om brukat övervåld framkom på andra häkten (CPT, 2014-05-29, s. 48-49).

Delegationen från CPT inspekterade under 2014 Kolonierna Nr. 25 och 100 i Kharkivregionen och mottog flera klagomål om att hot och fysisk misshandel eller tortyr av intagna förekom. Delegationen fick intrycket att fysisk bestraffning användes för att hålla ordning och ansåg att en övergripande stämning av rädsla rådde på anstalten. I en uppföljning har ukrainska myndigheter redogjort för vilka åtgärder som gjorts för att rätta till missförhållandena, och utifrån detta anser CPT att problemen i dessa två anstalter nu är åtgärdade. I rapporten nämner även CPT Kolonierna Nr. 81 och 89, som tidigare år inspekterats. De brister som då påtalats har vid senare besök visat sig vara åtgärdade på de flesta punkter (CPT, 2015-04-29, s. 4-5, 19).

Vid ett besök 2013 på ett fängelse i Dnipropetrovsk framkom att misshandel och tortyr förekom samt att intagna utnyttjades av personal för att skrämma och plåga andra intagna. Även sjukvårdspersonalen underlättade detta. Åtgärder har tagits av myndigheterna för att förbättra situationen (CPT, 2014-05-29, s. 52-57).

Enligt US DOS hörde klagomål om grym, omänsklig och förnedrande behandling till de vanligaste klagomålen intagna lämnat in till ombudsmannen (se nedan) (US DOS, 2015-06-25, s. 6).

Norska Landinfo hänvisar till uppgifter från Ukrainian Helsinki Human Rights Union från 2013 om att tillvägagångssättet att fysiskt misshandla de intagna fortsätter, men att det på grund av avsaknad av relevant statistik är svårt att veta omfattningen (Landinfo, 2015-03-12, s. 4).

Ombudsman

Det saknas en ombudsman för fängelser, men enligt US DOS kan intagna anmäla klagomål hos ombudsmannen för mänskliga rättigheter, som under de nio första månaderna 2014 mottog 1,752 klagomål. De vanligaste klagomålen innefattade grym och förnedrande behandling, begränsade kommunikationer med omvärlden, ingen möjlighet till juridisk rådgivning samt inga möjligheter att lägga fram klagomål gentemot fängelsets ledning. Andra klagomål inkluderade bristfällig sjukvård och skydd från smitta samt trångboddhet och dålig hygien. Det har förekommit att intagna som kontaktat ombudsmannen straffats (US DOS, 2015-06-25, s. 6-7). Vid CPT:s besök på Kolonierna Nr. 25 och 100 framkom vid flera tillfällen att intagna hotats av personal att inte uttrycka negativa åsikter inför delegationen. På Koloni Nr. 100 redogjordes för att intagna misshandlats av personal efter att de klagat inför åklagare eller representanter från parlamentets kommissionär för mänskliga rättigheter (CPT, 2015-04-29, s. 4).

Donetsk Memorial har i en utvärdering av klagomålsmekanismer på ukrainska fängelser konstaterat att personalen enkelt kan förhindra klagomål från de intagna genom skrämstaktik, eftersom det saknas kanaler för de intagna att direkt kontakta externa kontrollmekanismer (Donetsk Memorial, 2015-09-09). Även Ukrainian Helsinki Human Rights Union konstaterar i en årsrapport för år 2013 att intagna inte har någon möjlighet att kontakta åklagarmyndigheten och anger att i de fall kontakt tas, så sker ofta inga förändringar utan den som klagat straffas ytterligare (Ukrainian Helsinki Human Rights Union, 2014, s. 411).

Denna sammanställning av information/länkar är baserad på informationssökningar gjorda under en begränsad tid. Den är sammanställd utifrån noggrant utvalda och allmänt tillgängliga informationskällor. Alla använda källor refereras. All information som presenteras, med undantag av obestridda/uppenbara fakta, har dubbelkontrollerats om inget annat anges. Sammanställningen gör inte anspråk på att vara uttömmande och bör inte tillmätas exklusivt bevisvärde i samband med avgörandet av ett enskilt ärende. Informationen i sammanställningen återspeglar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och det finns ingen avsikt att genom sammanställningen göra politiska ställningstaganden. Refererade dokument bör läsas i sitt sammanhang.

Källförteckning

(alla källor är kontrollerade 2016-02-08)

BBC, *Death penalty abolished in Ukraine*, 2000,
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/686986.stm>

British Embassy Ukraine, *Information Pack for British Prisoners in Ukraine*, 2015-06-01,
[https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/433584/Ukraine - Prisoner Pack.pdf](https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/433584/Ukraine_-_Prisoner_Pack.pdf)

Council of Europe - European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT), *Report to the Ukrainian Government on the visit to Ukraine carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 9 to 16 September 2014 [CPT/Inf (2015) 21]*, 2015-04-29,
http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1430818582_2015-21-inf-eng.pdf

Council of Europe - European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT), *Report to the Ukrainian Government on the visit to Ukraine carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading*

Treatment or Punishment (CPT) from 9 to 21 October 2013, 2014-05-29,
http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1398759834_2014-15-inf-eng.pdf

Donetsk Memorial, *Діяльність кримінально-виконавчої системи України у 2015 році*, odatrad, <http://ukrprison.org.ua/articles/1453132032>

Donetsk Memorial, *Які чинники важливі для механізму подання скарг*, 2015-07-09, <http://ukrprison.org.ua/expert/1436450626>

Government of Ukraine, *Consideration of reports submitted by States parties under article 18 of the Convention; Eighth periodic report of States parties due in 2014; Ukraine [6 August 2015] [CEDAW/C/UKR/8]* (Advance unedited version), 2015-08-26,
http://www.ecoi.net/file_upload/1930_1441269997_cedaw-c-ukr-8-6025-e.pdf

Hands Off Cain, *Ukraine*, odatrad,
<http://www.handsoffcain.info/bancadati/schedastato.php?idcontinente=20&nome=ukraine>

Interfax-Ukraine, *Ukrainian parliament passes law on improving prison conditions*, 2013-09-05, <http://en.interfax.com.ua/news/general/166445.html>

International Centre for Prison Studies (ICPS), *Ukraine*, odatrad,
<http://www.prisonstudies.org/country/ukraine>

Läkare utan gränser (Medecins Sans Frontieres, MSF), *Ukraine: curbing the MDR-TB epidemic in prisons*, 2013-03-05,
<http://www.msf.org/article/ukraine-curbing-mdr-tb-epidemic-prisons>

Läkare utan gränser (Medecins Sans Frontieres, MSF), *Ukraine: Termination of MSF support to MDR-TB programme in the penitentiary system after accreditation was cancelled on 19 October*, 2015-11-13,
<http://www.msf.org/article/ukraine-termination-msf-support-mdr-tb-programme-penitentiary-system-after-accreditation-was>

Norge. Landinfo, *Respons Ukraina: Fengselsforhold*, 2015-03-12,
<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=34314>

Open Dialog Foundation, *Report: France should not allow the deadly rendering of the Kazakh oppositionist*, 2015-05-15,
<http://en.odfoundation.eu/a/6460,report-france-should-not-allow-the-deadly-rendering-of-the-kazakh-oppositionist>

Storbritannien. Home Office, *Country Information and Guidance - Ukraine: Prison conditions*, 2016-01-01,
<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=36579>

Transparency International, *Corruption Perceptions Index 2015*, 2016,
<http://www.transparency.org/cpi2015>

Ukrainian Helsinki Human Rights Union, *Human Rights in Ukraine 2014. XIX. Prisoners' rights*, 2015a,
<http://helsinki.org.ua/index.php?id=1433500001>

Ukrainian Helsinki Human Rights Union, *Human Rights in Ukraine – 2013, 2014*, http://issuu.com/dhrpraxis/docs/human_rights_in_ukraine_-_2013_en

Ukrainian Helsinki Human Rights Union, *Alternative interim report by Ukrainian Helsinki Human Rights Union on implementation of recommendations, provided by the Committee against Torture based on the consideration of the sixth periodic report of Ukraine (CAT/CUKR/6)*, 2015b,
http://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CAT/Shared%20Documents/UKR/INT_CAT_NGS_UKR_22349_E.pdf

United Nations Committee against Torture (CAT), *Concluding observations on the sixth periodic report of Ukraine. Advance Unedited Version*, 2014,
http://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CAT/Shared%20Documents/UKR/CAT_C_UKR_CO_6_18892_E.pdf

US Department of State (US DOS), *Country Report on Human Rights Practices 2014 - Ukraine*, 2015-06-25,
<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=35134>

US Department of State (US DOS), *Country Reports on Human Rights Practices 2013 - Ukraine*, 2014-02-27,
<http://www.state.gov/documents/organization/220554.pdf>